

سرگذشت فلسفه غرب

به روایت مدرسه دوباتن

ترجمه

میتم حمدامینی

نشرکردن

The Book of Life

Alain de Botton

<https://www.theschooloflife.com/thebookoflife/category/leisure/western-philosophy/>

عنوان و نام پدیدآور: زندگی و فلسفه غرب، به روایت مدرسه دوباتن / ترجمه میثم محمدامینی.

مشخصات نشر: تهران: نشر کدن، ۱۳۸۸.

مشخصات ظاهری: ۲۴۸ ص.: مص. ۱۹×۹/۵ س.م.

فروست: مجموعه خوب زیستن، دبیر مجموعه بابک عباسی.

شابک: 978-622-6420-60-0

وضعیت فهرست نویسی: فیپا

یادداشت: کتاب حاضر برگرفته از سایت «مدرسه دوباتن» آدرس

<https://www.theschooloflife.com/thebookoflife/category/relationships/parenting/>

زیرنظر آئن دوباتن است.

موضوع: فیلسوفان اروپایی -- سرگذشتنامه

Philosophers -- Europe -- Biography

موضوع: فلسفه اروپایی

Philosophy, European

موضوع: فلسفه -- تاریخ

Philosophy -- History

شناسه افزوده: محمدامینی، میثم، ۱۳۶۱ - مترجم

شناسه افزوده: دوباتن، آئن، ۱۹۶۹ - م.

De Botton, Alain

شناسه افزوده: عباسی، بابک، ۱۳۴۸ -

رده بندی کنگره: B۱۰۴

رده بندی دیویی: ۱۰۹/۲

شماره کتابشناسی ملی: ۵۹۶۷۵۱۴

همه حقوق برای ناشر محفوظ است.

نشر کرگدن: تهران، صندوق پستی ۱۷۱۶-۱۳۱۴۵

www.kargadanpub.com

[telegram.me/kargadanpub](https://t.me/kargadanpub)

[instagram.com/kargadan.pub](https://www.instagram.com/kargadan.pub)

نشر کرگدن

مجموعه خوب ریستن - ۳

دبیر مجموعه: بابک عباسی (استادیار دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات تهران)

سرگذشت فلسفه غرب (به هاست مدرسه دوباتن)

مترجم: میثم محمدامینی (هیئت علمی دانشگاه شهید بهشتی)

ویراستار: بابک عباسی

نسخه پرداز: شادی جاجرمی زاده

مدیر هنری: سحر ترهنده

ناظر چاپ: علی محمدپور

لیتوگرافی: نقش سبز

چاپ و صحافی: زعفران

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۴۲۰-۶۰-۰

چاپ اول: ۱۳۹۸

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۴۰۰۰۰ تومان

یادداشت دبیر مجموعه

فلسفه را هم مشق مرگ دانسته‌اند (افلاطون) هم هنر زندگی (نیچه). فلسفه، از رهگذر معنا بخشیدن به مرگی که، از قرار معلوم، هر ارزش و هر معنایی در مواجهه با آن بیهوده و بی‌ربط به نظر می‌رسد، کوشیده است به‌شیوه خودش زندگی را از بی‌معنایی نجات دهد. شیوه فلسفه برای غلبه بر مرگ همانا «خوب زیستن» است؛ بهترین تمرین خوب مردن خوب زیستن است. زیرا به‌قول آن فیلسوف، فقط کسی که به‌هنگام زیسته باشد می‌تواند به‌هنگام بمیرد - و بی‌حس و از جهان برود. ارسطو نیز که در سنت اسلامی او را «معلم اول» لقب داده‌اند، از مدعای مهم دفاع می‌کرد: یکی اینکه همه انسان‌ها از روی طبع به دنبال معرفت هستند، و دیگر اینکه هر انسان با در پی زندگی خوب‌اند (اُتودایمونیا). خود وی نیز به پیروی از استاد استادش، سناط، زندگی را با تأمل و معرفت و فضیلت می‌دانست.

اگر به تبع این سنجش‌ها همانند برخی معاصران (پی‌یر آدو)، فلسفه را نوعی راه و رسم زندگی بدانیم، آن‌گاه یکی از آرهای لازم این خواهد بود که فلسفه را از فعالیت صرفاً «دانشگاهی» به فعالیتی «رورس» تبدیل کند. فلسفه عملی را از حاشیه به متن بیاوریم و به‌قول لویناس از وجود به‌سوی موجود حرکت کنیم؛ به‌سوی انسانی که گوشت و خون دارد؛ انسانی که اگر هبوط کرده، به آسمان نرفته، بلکه زمین آمده با تمام پیامدهای این وضع: «من انسان‌ام. پس هیچ چیز انسانی با من بیگانه نیست».

افزون بر این، اگر دغدغه نهایی فلسفه خوب زیستن است، آن‌گاه دلیلی ندارد خوب زیستن فقط در چارچوب فلسفه تعریف شود. همچنان که دلیلی ندارد خوب زیستن فقط در چارچوب روان‌شناسی تعریف شود. تکاپو برای خوب زیستن، معنای آن این است که فقط به فیلسوفان یا فقط به روان‌شناسان سپرده شود: کتاب‌های مقدس حکمت و تراواتی در این باره دارند، کما اینکه هنر و ادبیات منابعی بی‌پدیل برای درس‌های زندگی انسان خوب زیستن باید از نیروی حکمت و خردمندی مدد بگیریم، حکمتی که نه مرز میان رشته‌ها را می‌شناسد نه مرز میان سرزمین‌ها را، نه مرز میان زبان‌ها و نه مرز میان فرهنگ‌ها را.

باری، خوب زیستن چیست، و چگونه می‌توان در مسیر آن قدم برداشت؟ این سؤال مهم و بزرگی است که درباره‌اش بسیار نوشته‌اند. اما خوب است بدفهمی احتمالی در این مورد

رفع شود: خوب زیستن، چنان‌که در اینجا مدنظر است، به معنای زندگی در رفاه و آسایش و «زیستن در عیش، مردن در خوشی» نیست، سهل است خوب زیستن خیلی وقت‌ها با درد و رنجی اجتناب‌ناپذیر همراه است. مراد از خوب زیستن، در یک جمله، نه لزوماً زندگی شاد و همراه با کامیابی، بلکه زیستنی است که ارزشش را داشته باشد؛ چنین زیستنی افزون بر گشایش و رهایی که به همراه دارد، و در کنار ارزشمندی‌اش، به معنای پذیرفتن محدودیت، بس و شکست، و درد و رنج نیز هست.

اگر حق با ارسطو باشد که هدف آدمیان از انجام دادن هر کاری نهایتاً خوب زیستن یکبختی است، به نظر می‌رسد در این زمینه توفیق چندانی حاصل نشده است. یکی از جنبه‌های تخصصی، شاید طنزآمیز زندگی انسان معاصر آن است که هرچه در توسعه و تجهیز و از آن بود کردن و در یک کلمه سلطه بر جهان بیرون توفیق داشته، در بهبود نفس و جهان درون ناموفق بوده است. او وزه به‌رغم رفاه نسبی و وسعت امکانات، هرچه پیش‌تر می‌رویم اضطراب و افسردگی و بگرانی و اختلال‌ها و ناکارآمدی‌ها بیشتر می‌شود (و وقت گرفتن از روان‌پزشکان و درمانگران دشوارتر می‌گویا انسان که در فهم جهان و اداره آن موفقیت‌های قابل‌تحسینی داشته است، همان‌ها به فهم خوشتر و هدایت خود مشکل دارد. چنین وضعی به معنای آن است که باطن زندگی، به‌رغم ظاهر آن، آلوده نشده است. این نه فقط مسئله‌ای نظری بلکه همچنین مشکلی عملی است؛ فقط دانستن نیست، زیستن هم هست.

چنین مسائل و مشکلاتی گریبان‌گیر انسان باصراحتی هم هست و به‌رغم اهمیت بسیار، نظام آموزشی رسمی و غیررسمی ما اعتنای چندانی به تنوع‌های از این دست ندارد. در آموزش رسمی، از مدارس تا دانشگاه‌ها، غالباً درس‌هایی می‌آموزند که به کار زندگی بلکه به کار قبولی در امتحان می‌آید. نه در خانواده، نه در مدرسه، نه در دانشگاه، هیچ‌جا یاد نمی‌دهند که چه ارزش‌هایی داشته باشیم، اهدافمان را چگونه انتخاب کنیم، و چگونگی کنار بیاییم. مجموعه «هنر خوب زیستن» در پی طرح چنین سؤالاتی است و این سؤال مهم است که چگونه می‌توانیم زندگی را عمیق‌تر، همچون یک اثر هنری، و به‌منزله خلق خویشتن بفهمیم. این مجموعه دعوتی است به فلسفه عملی، پرورش و ارتقای هوش عاطفی، انعطاف‌پذیری روانی، و زندگی همراه با حضور و تأمل؛ این مجموعه دعوتی است به خوب زیستن.

فهرست

۱	مقدمه
۷	افلاطون
۱۷	ارسطو
۲۵	اپیکور
۳۳	روای‌ها
۴۱	آگوستین
۴۹	بوئتیوس و تسلی بخشی فلسفه
۵۷	توماس آکویناس
۶۷	میشل دومونتینی
۷۵	بلز پاسکال
۸۳	لاروشفوکو
۸۹	باروخ اسپینوزا
۹۷	دیوید هیوم
۱۰۷	ولتر

۱۱۷	ایمانوئل کانت
۱۲۵	فردریش ویلهلم هگل
۱۳۵	هگل می‌دانست که چنین روزهایی فرامی‌رسد
۱۳۹	آرتور شوپنهاور
۱۴۷	رلف والدو امرسن
۱۵۵	فردریش نیچه
۱۶۳	نیچه، افسوس، و عشق به سرنوشت
۱۷۳	لودویگ رتگنشتاین
۱۷۹	مارین هابز
۱۸۹	ژان پل سارتر
۱۹۹	آلبر کامو
۲۰۹	میشل فوکو
۲۱۹	ا.م. چوران
۲۲۷	ژاک دریدا
۲۳۵	پیوست: شش اندیشه از فلسفه غرب